

Opatření děkana č. 3/2008

Název: Výuka a tvorba studijních programů

V souladu se Statutem Přírodovědecké fakulty Masarykovy Univerzity (dále jen Fakulty) vydávám toto opatření, které nahrazuje stejnojmenný vnitřní předpis Fakulty z roku 2000. Opatření se vztahuje se ke studiu v bakalářských a magisterských studijních programech Fakulty.

Čl. 1

Pravidla pro sestavování studijních plánů a doporučené studijní plány

- (1) Studijním plánem se rozumí časový rozpis studia do jednotlivých semestrů, který je v souladu s požadavky studijního programu, popřípadě oboru nebo směru.
- (2) Doporučeným studijním plánem se rozumí optimální časový a obsahový rozpis povinných, povinně volitelných a doporučených volitelných předmětů studia do jednotlivých semestrů, který je v souladu s požadavky programu, popřípadě oboru nebo směru.
- (3) Pravidla pro sestavování studijních plánů jsou vždy vázána na program, popřípadě obor nebo směr. Obsahují zejména:
  - (a) požadovanou skladbu předmětů, která musí být v souladu s článkem 2,
  - (b) ustanovení týkající se sestavení studijního plánu v prvním a druhém semestru studia v případě, že jde o bakalářský studijní program,
  - (c) podmínky pro zadání bakalářské práce nebo diplomové práce,
  - (d) podmínky přístupu k jednotlivým částem státní zkoušky,
  - (e) seznam ekvivalencí předmětů či jejich bloků.Ustanovení týkající se bodů (b) a (d) závazná pro všechny studijní programy Fakulty jsou obsažena ve Studijním a zkušebnímu řádu MU a v příslušném opatření děkana. Podmínkou pro zadání bakalářské práce závaznou pro všechny studijní programy Fakulty je získání nejméně 90 kreditů. Diplomová práce musí být zadána do konce prvního semestru navazujícího magisterského studia.
- (4) Požadovaný počet kreditů za povinné a povinně volitelné předměty připadající na jeden semestr v doporučeném studijním plánu nesmí přesáhnout 34 pro jednooborové studium a 18 pro jeden obor víceoborového studia.
- (5) Pravidla pro sestavování studijních plánů a doporučené studijní plány jsou součástí akreditačních materiálů a jsou každoročně zveřejněny ve Studijním katalogu Fakulty.
- (6) Při posuzování splnění podmínek absolvování studia v případě studenta, který nepřekročil standardní dobu studia, je postupováno podle pravidel stanovených pro příslušný imatrikulační ročník před zahájením studia. V ostatních případech je toto ustanovení použito přiměřeně. O jakýchkoliv průběžných změnách požadované skladby předmětů musí být studenti v dostatečném předstihu informováni.

Čl. 2

Skladba předmětových bloků

- (1) Studijní předměty ve vztahu k danému studijnímu programu, popřípadě oboru nebo směru lze pro účely tohoto opatření rozdělit do šesti skupin:
  - (a) povinné předměty,
  - (b) povinně volitelné předměty,
  - (c) doporučené volitelné předměty,
  - (d) volitelné předměty patřící k danému širšímu vědnímu oboru (matematika, fyzika, chemie, biochemie, biologie, antropologie, geologie, geografie, v případě nejasnosti rozhodne garant studijního programu), v případě dvouoborového studia do této kategorie patří předměty z obou oborů,
  - (e) ostatní volitelné předměty patřící k přírodovědným a matematickým vědním oborům, včetně příslušných jazykových předmětů,
  - (f) volitelné předměty, které nelze přiřadit k žádnému z písmen (c) až (e).

Povinným se rozumí předmět, jehož absolvování, včetně předepsaného způsobu ukončení, je pro studium závazné. Povinně volitelným se rozumí předmět, který je součástí povinného bloku. Povinným blokem se rozumí soubor předmětů, z něhož je závazně předepsáno absolvování určitého počtu předmětů, včetně předepsaného způsobu ukončení, případně získání určitého počtu kreditů. Kreditová hodnota nabídky v každém z bloků povinně volitelných předmětů studijních programů Fakulty musí nejméně o polovinu převyšovat požadovaný minimální počet kreditů za předměty tohoto bloku. V případě, že státní závěrečná zkouška obsahuje povinně volitelné součásti, může být přístup k takové součásti podmíněn absolvováním stanovených předmětů povinných bloků. Povinné a povinně volitelné předměty nemusí beze zbytku pokrývat okruhy otázek ke státní závěrečné zkoušce. Ve Studijním katalogu, nebo na místě, na které katalog odkazuje, musí být okruhy zveřejněny zároveň s údaji o tom, jaké doporučené volitelné předměty mohou být pro doplnění potřebných znalostí absolvovány.
- (2) Pro účely tohoto opatření jsou studijní obory studijních programů Fakulty rozděleny do tří skupin:
  - (a) obory určené pro jednooborové studium,
  - (b) obory určené pro dvouoborové studium bez zaměření na vzdělávání („odborné“),
  - (c) obory určené pro dvouoborové studium se zaměřením na vzdělávání.

Při dvouoborovém studiu si student zvolí obor, ve kterém bude vypracovávat závěrečnou práci. Tento obor je pro účely tohoto opatření označován jako diplomový, druhý obor je označován jako nediplomový.
- (3) Součástí každého bakalářského studijního programu fakulty je blok povinných předmětů, jejichž obsahem je vlastní příprava bakalářské práce (tj. předměty označované obvykle „Bakalářská práce“, pro účely dalších odstavců bude tento blok označován písmeny BP), povinný blok obsahující předměty sportovních aktivit (SP) a skupina jazykových předmětů (JZB), z nichž povinným předmětem je zkouška z odborné angličtiny. Součástí bakalářských oborů se zaměřením na vzdělávání jsou navíc povinné a povinně volitelné předměty ze společného pedagogicko psychologického základu (PZB). Součástí každého navazujícího magisterského studijního programu fakulty je blok povinných předmětů, jejichž obsahem je vlastní příprava diplomové práce (tj. předměty označované obvykle „Diplomová práce“, DP), a skupina jazykových předmětů (JZM), ke které patří povinný blok jazykových zkoušek (zkouška z pokročilé odborné angličtiny/francouzštiny/němčiny/ruštiny/španělštiny). Součástí navazujících magisterských oborů se zaměřením na vzdělávání je navíc blok povinně volitelných předmětů ze společného pedagogicko psychologického základu (PZM).
- (4) Minimální požadované počty kreditů za předmětové bloky uvedené v odstavci (3) jsou: BP -

10, SP – 2, JZB – 2, PZB – 15, DP – 30/40, JZM – 2, PZM – 6. Hodnota 40 u DP se vztahuje k oborům, kde je předpokládána experimentálně náročná příprava diplomové práce. Maximální požadované počty kreditů za BP a DP jsou BP – 20 a DP – 50.

- (5) (a) Celkový počet kreditů připadající na povinné a povinně volitelné předměty požadovaný pro absolvování (dále jen PPK) jednooborového bakalářského studia se započtením BP, bez započtení minimálního požadovaného počtu kreditů za SP a JZB nesmí přesáhnout 140/149. Vyšší z hodnot se vztahuje k profesním bakalářským oborům, jejichž seznam je v příloze.
- (b) Pro jednooborové navazující magisterské studium nesmí PPK se započtením DP, bez započtení minimálního požadovaného počtu kreditů za JZM přesáhnout 84.
- (c) Pro dvouoborové odborné bakalářské studium nesmí PPK v diplomovém/nediplomovém oboru přesáhnout 86/72 se započtením BP, bez započtení minimálního požadovaného počtu kreditů za SP a JZB.
- (d) Pro dvouoborové bakalářské studium oborů se zaměřením na vzdělávání nesmí PPK v diplomovém/nediplomovém oboru přesáhnout 84/72 se započtením BP, bez započtení minimálního požadovaného počtu kreditů za SP, JZB a PZB.
- (e) Pro dvouoborové odborné navazující magisterské studium nesmí PPK v diplomovém/nediplomovém oboru přesáhnout 65/35 se započtením DP, bez započtení minimálního požadovaného počtu kreditů za JZM.
- (f) Pro dvouoborové navazující magisterské studium oborů se zaměřením na vzdělávání nesmí PPK v diplomovém/nediplomovém oboru přesáhnout 65/35 se započtením DP a povinného bloku Pedagogická praxe, bez započtení minimálního požadovaného počtu kreditů za JZM a PZM.
- (6) Požadovaný počet kreditů za předměty skupin (a) až (d) (viz odst. 1) nesmí být v případě jednooborového/víceoborového studia vyšší než 85%/95% minimální kreditové hodnoty studia. Výjimky: než 162 kreditů v případě profesních bakalářských oborů, 175 kreditů v případě dvouoborového bakalářského studia se zaměřením na vzdělávání. Požadovaný počet kreditů za předměty skupin (a) až (e) nesmí být vyšší než 95% minimální kreditové hodnoty studia. Výjimka: než 175 kreditů v případě dvouoborového bakalářského studia se zaměřením na vzdělávání.
- (7) V případě aplikačně zaměřeného oboru, interdisciplinárního oboru, který má strukturou předmětů blízko ke dvouoborovému studiu, apod., může být hodnota PPK vyšší, než je uvedeno v odst. (5). Každou takovou výjimku schvaluje na základě návrhu garanta studijního programu Akademický senát Fakulty, seznam výjimek je v příloze.
- (8) V případě mezifakultního studia budou ustanovení tohoto článku použita přiměřeně.

Čl. 3

Stanovení kreditové hodnoty předmětu

Pro stanovení kreditové hodnoty K je na Fakultě používán níže popsán postup. Hodnota K je součtem údaje V a údaje Z, kde V charakterizuje zátěž spojenou s plněním průběžných požadavků a Z zátěž spojenou s přípravou na ukončení předmětu. Hodnota V závisí na předpokládaném rozsahu samostatné přípravy. U předmětů nepředpokládajících samostatnou přípravu je rovna polovině počtu hodin kontaktní výuky za týden, obvykle je však vyšší nebo rovna počtu hodin kontaktní výuky za týden. Hodnota Z je 0 v případě

zápočtu, 0 v případě klasifikovaného zápočtu, 1 v případě kolokvia, 2 v případě zkoušky z předmětu, pro který V je menší nebo rovno čtyřem, a 3 v případě předmětu, pro který V je větší než čtyři.

Čl. 4

Obvyklý rozsah výukových povinností

Za obvyklý rozsah výukových povinností se v dlouhodobém průměru považuje 4-6 hodin kontaktní výuky týdně u profesora, 6-10 hodin u docenta, 10-12 hodin u odborného asistenta a 14-20 hodin u asistenta a lektora. U všech těchto pracovníků, kromě lektorů se přitom počítá s přiměřeným tvůrčím výkonem. Profesori a docenti se navíc podílí na vedení odborných vědeckých seminářů, vedení doktorandů, popřípadě na dalších akademických a manažerských činnostech souvisejících s výukou. U pracovníků, kteří jsou mimořádně výrazně zapojeni do výzkumné činnosti, lze pedagogické povinnosti přiměřeně snížit.

Čl. 5

Akademické svobody ve výuce

Každý akademický pracovník má právo navrhnout k vypsání předmět s obsahem a formou provedení dle vlastní vůle při respektování obecných akademických zásad a povinností. Pracovník zároveň navrhne, pro který program, případně programy by předmět mohl být vypsán. O vztahu takového předmětu k programu a jeho oborům a směrům (čl. 2, odst. 1.) a o kreditové hodnotě předmětu rozhodne garant příslušného programu po projednání s příslušným ředitelem ústavu. Pokud je předmět navržen pro více programů, učiní tak garanti po vzájemné dohodě. Následně je předmět vypsán. Příslušný ředitel ústavu posoudí, zda lze výuku předmětu považovat za součást povinností dle čl. 4.

Čl. 6

Základní povinné předměty

Povinné předměty bakalářských studijních programů vyučované formou přednášky jsou zpravidla svěřeny profesorům a docentům. Výjimky schvaluje garant studijního programu.

Výkladem jednotlivých ustanovení a kontrolou dodržování tohoto opatření pověřuji proděkana pro studium. Opatření nabývá účinnosti dne 7. 4. 2008, s výjimkou ustanovení odstavce (6) čl. 1, které k tomuto datu nabývá účinnosti pouze vzhledem ke studentům imatrikulačního ročníku 2008 a ročníků následujících.

V Brně dne 7. 4. 2008

Doc. RNDr. Milan Gelnar, CSc., děkan

Přílohy: tabulka obsahující údaje z odst. (4) až (6) čl. 2, seznam profesních bakalářských oborů, které jsou zařazeny do kategorie zavedené v odst. (5) (a) čl. 2, a seznam výjimek dle odst. (7) čl. 2.

Tabulka:

Studium	PPK	Min. SP	Min. JZB/JZM	Min. PZB/PZM	Zbývá do 180/120	Max. (a) až (d)	Max. (a) až (e)
Jednooborové bak.	140	2	2	0	36	153	171
Profesní bak.	149	2	2	0	27	162	171
Dvouoborové bak. odb.	86/72	2	2	0	18	171	171
Dvouoborové bak. uč.	84/72	2	2	15	5	175	175
Jednooborové mag.	84	0	2	0	34	102	114
Dvouoborové mag. odb.	65/35	0	2	0	18	114	114
Dvouoborové mag. uč.	65/35	0	2	6	12	114	114

PPK ... Počet kreditů připadající na povinné a povinně volitelné předměty požadovaný pro absolvování, bez sportovního, jazykového a pedagogického minima, D/N značí počet kreditů na diplomový/nediplomový obor
 Min. SP ... sportovní minimum

Min. JZB/JZM ... jazykové minimum v b./m. stupni

Min. PZB/PZM ... pedagogické minimum v b./m. stupni

Zbývá do 180/120 ... (garantovaný) počet kreditů pro volbu studenta

Max. (a) až (d) ... maximální počet kreditů, který lze požadovat za předměty skupin (a) až (d)

Max. (a) až (e) ... maximální počet kreditů, který lze požadovat za předměty skupin (a) až (e)

Seznam profesních bak. oborů s vyšší hodnotou PPK (149):

Aplikovaná biochemie (bak. studijní program Aplikovaná biochemie);

Buněčná a molekulární diagnostika (bak. st. program Biologie);

Chemie konzervování – restaurování (bak. st. program Chemie).

Výjimky schválené AS:

obor Matematika – Ekonomie z bak. st. programu Aplikovaná matematika – PPK činí 158, struktura volitelných předmětů jako u dvouoborového bak. odborného studia;

obor Matematika – Ekonomie z mag. st. programu Aplikovaná matematika – PPK činí 100, struktura volitelných předmětů jako u dvouoborového mag. odborného studia;

obor Biofyzika z bak. st. programu Fyzika – PPK činí 154, max. (a) až (d) jako u dvouoborového bak. odborného studia, výjimka schválena do r. 2012;

obor Geologie z bak. st. programu Geologie – PPK činí 149, struktura volitelných předmětů jako u profesních bak. oborů;

obor Chemie se zaměřením na vzdělávání – Biologie se zaměřením na vzdělávání z bak. st. programu Chemie – PPK činí 86/74, výjimka schválena do r. 2010.